

Audzēsim kopā

**UAB „Agrolitpa” sēklu piedāvājumi
rudens sezonai**

Tirgus apskats. Ekoloģisko graudu nepieciešamība

Žygimantas Kliučininkas
UAB „Agrolitpa” direktors

Šobrīd ekoloģisko produktu pārdošana strauji aug, var apgalvot, ka visā Eiropas Savienībā ekoloģisko produktu pārdošana katru gadu pieaug par desmitdaļu vai pat vairāk. Dažās ekonomiski stiprās valstīs, piemēram, Vācijā, Dānijā, Nīderlandē, ekoloģisko izstrādājumu lietošana ir strauji kļuvusi par bezmaz vai globālu parādību. No tā neatpaliek arī ekoloģiskā lopbarība.

Šī ilesla dēļ pēdējo dažu gadu laikā Eiropas valstīs ir pieaugusi nepieciešamība iegūt ne vien ekoloģiskus graudus, bet arī lopbarību. Lopbarībai atbilstoši ir pārejas perioda, P2 statusa, graudi. Ekoloģiskajos laukos ne vienmēr izdodas sasniegt augstus barības vielu rādītājus tādiem augiem kā kvieši, auzas, rudzi, taču zemkopji vienmēr ir droši, zinot, ka arī par lopbarības kvalitātes ekoloģiskiem graudiem tie iegūs patiesi lielus ienākumus, jo to nepieciešamība ir lielāka par visu ES piedāvājumu.

Ekoloģisko lopbarības tritikāļu un rudzu, īpaši pārtikas rudzu, cena un nepieciešamība ir pieaugusi, tas ir saistīts ar pāris pēdējo gadu sliktajiem laikapstākļiem. 2018. gada raža būs nepietiekama, lai apgādātu tirgu. 2019. gada ražas cenas var sasniegt rekordlielus augstumus.

Ekoloģiskie kvieši – augi, kas tiek visvairāk audzēti un eksportēti. Kviešu cenas ir sadalāmas trīs segmentos pēc kvalitātes – no labas un vidējas pārtikas līdz lopbarības – un dažus gadus tās jau stabilizējas.

Speltas kvieši jau trešo gadu ir sasnieguši cenu „pamatu”, taču šim gadam prognozējams šī auga nepieciešamības pieaugums sliktu laikapstākļu dēļ, jo rudens sēja bija gandrīz neiespējama, un svaigas speltas lielā apjomā tirgū nebūs. Nepieciešamība un cenu pieaugums jūtams jau attiecībā uz 2019. gada ražu.

Sējas rudzi (ziemas) (*Secale cereale L.*)

VB DUONIAI

Šķirne radīta: Lietuvas agrārās un meža zinātnes centra Vokes filiālē
Reģistrēta: 2011. g., Lietuvā

Sējas ziemas rudzu šķirne ar lielisku ziemcietību un ļoti lielu izturību pret veldri un slimībām

- Veģetācijas periods – 209 dienas (no 1. janvāra līdz graudu dzeltengatavībai) (nobriest jūlija III dekādē)
- Nobriedina bagātīgu graudu ražu
- Vidējā graudu raža – 7,06 t/ha
- Ražas potenciāls – 8,47–10,0 t/ha
- Nemēslojot iegūstama stabila raža
- Vidējais augu augstums – 147 cm
- Lieli stiebri, liela pretestība pret veldri – 7,8 balles
- Ļoti labs ziemcietīgums – pat 8,8 balles (no 9)
- Liela pretestība pret brūno rūsu un melnajiem graudiem, tādēļ šī šķirne ir ļoti piemērota audzēšanai ekoloģiskajās saimniecībās
- Grauds – vidēja lieluma
- 1000 graudu masa – 35,6 g
- Hektolitra masa – 75,4 kg/hl
- Olbaltumvielu daudzums – 10,7 %
- Cietes saturs – 63,8 %
- Krišanas skaitlis – 145 s

Audzējot šīs šķirnes rudzus, nav nepieciešams izmantot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus, tādēļ šī šķirne ir piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās.

Sējas norma: 170–200 kg/ha.

ANTONIŅSKIE

Šķirne radīta: Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o., Polijā

Pārtikas tipa sējas rudzu šķirne ar lielu ražīgumu, lielisku ziemcietību, labu pretestību pret miltrasu un melnajiem graudiem

- Raža – stabila un ļoti liela
- Vidējā graudu raža 6,83 t/ha (bez mēslošanas, audzējot ekoloģiskā veidā)
- Vidējā raža – 8,02 t/ha (piemērojot agrotehniskos līdzekļus)
- Veģetācijas periods – ap 204 dienām.
- Vārpu izplaukšanas laiks – vidējs
- Nobriešanas laiks – vidējs
- Augu augstums – vidēji augsti (164 cm)
- Pretestība pret veldri pirms ražas novākšanas – liela
- Ziemcietība – ļoti liela

- Graudu viendabīgums – liels
- Graudu pretestība pret sadīgšanu vārpās – ļoti liela
- 1000 graudu masa – vidēja (34,0–35,0 g)
- Olbaltumvielu daudzums – liels
- Krišanas skaitlis – liels
- Piemērota vienkāršākām augsnēm

Pretestība pret slimībām (9,0 balles – ļoti izturīga)

Īstā miltrasa	7,8 balles	Ļoti liela
Brūnā rūsa	7,0 balles	Liela
Melnā rūsa	7,7 balles	Ļoti liela
Rinhosporioze	7,2 balles	Ļoti liela
Lapu septorioze	6,7 balles	Liela
Pasaknes slimības	7,7 balles	Ļoti liela
Pavasara pelējums	8,3 balles	Ļoti liela

Sējas norma: 170–200 kg/ha.

INSPECTOR

Šķirne radīta: P. H. Petersen Saatzzucht, Vācijā

Ražīgākā populācijas rudzu šķirne Nacionālajos pētījumos Vācijā 2016.–2017. g.

Populācijas sējas rudzu šķirne, kas ir vidēji agra ar lielu ražīgumu, lielisku ziemcietību, ļoti izturīga pret miltrasu un brūno rūsū, piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- Ideāla ekstensīvās saimniekošanās gadījumā
- Lieliski piemērota audzēšanai reģionos, kas nav ražīgi
- Laba produkcijas kvalitāte
- Veselīgas lapas (laba pretestība pret slimībām)
- Liela pretestība pret miltrasu un brūno rūsū
- Ļoti laba graudu veidošanās un relatīvi liels zaļo proteīnu daudzums
- Lēta sēja un lēta augu aizsardzība audzējot
- Graudu raža audzējot ekstensīvi – 4 balles (no 9,0)
- Graudu raža audzējot beicējot sēklu – 3 balles
- Augu augstums – 6 balles
- Veldres pretestība – 6 balles
- 1000 graudu masa – 6 balles
- Graudu skaits vārpā – 3 balles
- Sējuma blīvums – 5 balles
- Zaļo proteīnu daudzums – 6 balles
- Var tikt audzētas graudiem, biogāzu un lopbarības ražošanai, aizsardzībai pret augsnes eroziju, augsnes ūdens aizsardzībai/slāpekļa konservēšanai
- Nezāļu nomākšana – 7 balles (no 9)
- Aizsardzība pret eroziju – 8 balles
- Augsnes ūdens aizsardzība/slāpekļa konservēšana – 7 balles
- Humusa formēšana – 7 balles
- Sausuma pretestība – 5 balles

Sējas norma: 170–200 kg/ha.

Speltas kvieši (ziemas) (*Triticum spelta* L.)

DIVIMAR

Šķirne radīta: Saaten Zentrum Schöndorf, Vācijā

Speltas kviešu šķirne ar lielu ražīguma potenciālu, lielisku ziemcietību, ļoti labu pretestību pret veldri, piemērota audzēšanai gan ekoloģiskām, gan intensīvām saimniecībām

- Stabili augsta ražība
- Vārpu vārpošanās laiks – vidējs – 5 balles (no 9,0)
- Nobriešanas laiks – vidējs 6–7 balles (no 9,0)
- Auga augstums – zems/vidējs – 4 balles (no 9,0)
- Veldres izturība – liela – 8 balles (no 9,0)
- Lieliska graudu kvalitāte
- Olbaltumvielu daudzums – liels – 8 balles (no 9,0)
- Liela pretestība pret slimībām

Pretestība pret slimībām (1–9 balles)

Miltrasa	6,0–7,0 balles	Liela
Dzeltenā rūsa	6,0 balles	Labā
Brūnā rūsa	5,0–7,0 balles	Labā/liela
Lapu septorioze	4,0–6,0 balles	Maza/labā

RUBIOTA

Šķirne radīta: Výzkumný ústav rostlinné výroby, Čehijā

Speltas kviešu šķirne ar lielu ražīguma potenciālu, ļoti labu veldres pretestību, lielisku ziemcietību, kas ir īpaši piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- Stabili augsta ražība
- Vēlina šķirne, kas ir piemērota agrīnai sējai
- Vidējs augšanas ātrums agrīnajā attīstīšanās fāzē

- Augi nobriedina garas un blīvas vārpas
- Augu augstums sasniedz 130 cm
- Stingri stiebri, kas ir izturīgi pret veldri
- Liela pretestība pret slimībām
- Lieli sarkanbrūnas nokrāsas graudi
- 1000 graudu masa ir virs 60 g
- Augsts olbaltumvielu daudzums – vidēji 1,5–2,0 % augstāks par Franckenkorn šķirni
- Vārpu vārpošanās laiks – vidējs – 5 balles (no 9,0)
- Nobriešanas laiks – vidējs 6 balles (no 9,0)
- Auga augstums – vidējs – 6 balles (no 9,0)
- Veldres izturība – liela – 7 balles (no 9,0)
- Ziemcietība – vidēja – 6 balles (no 9,0)
- 1000 graudu svars – vidējs – 6 balles (no 9,0)

Pretestība pret slimībām (1–9 balles)

Milt rasa	7,0 balles	Liela
Dzeltenā rusa	6,0 balles	Vidēja
Brūnā rusa	7,0 balles	Liela
Septorioze	6,0 balles	Vidēja

MV MARTONGOLD

Šķirne radīta: Ungārijas Zinātņu akadēmijas, Zemkopības izpētes centra Zemkopības Institutā, Martonvasar, Ungārijā

Speltas kviešu šķirne ar lielu ražīguma potenciālu, lielisku ziemcietību, augstu graudu kvalitāti, kas ir īpaši piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- **MV Martongold augstas kvalitātes vērtības spelta.** Šķirne ir izveidota no seno speltas šķirņu Oberkulmer Rotkorn/ Balmegg kombinācijas, bez Triticum asativum mantotiem gēniem.
- **Ļoti augstas stabilitātes ražīgums.** Ungārijā valsts šķirņu testēšanas laikā pētīta 3 gadus, un salīdzinot ar citām reģistrētām Franckenkorn un Ōko10 šķirnēm, vidējais ražas daudzums bija par 8–10 % augstāks, attiecīgi salīdzinot ar minētajām šķirnēm – 101 % un 99 % .
- **Tolerances – pretestības pret aukstumu izpētes laikā konstatēta 40 % pretestība arktiskajam aukstumam.** Aukstuma tolerance – pretestības testa rezultāti, kviešiem, sasniedz 40–50 %, kas rāda šķirnes piemērotību audzēšanai mūsu klimatiskajā zonā.
- **Augsts olbaltumvielu un līpekļa saturs.** MV Martongold šķirnes kvalitāte atbilst senākām speltas šķirnēm un ir ražīgāka, kā arī ar labākām agronomiskām īpašībām, tādām, kuras ir miksto kviešu mantoto gēnu saturošām šķirnēm (tādām kā Franckenkorn).

- Stabili augsta ražība
- Vārpu vārpošanās laiks – vidējs – 4 balles (no 9,0)
- Nobriešanas laiks – vidējs 4 balles (no 9,0)
- Auga augstums – vidējs – 5 balles (no 9,0)
- Veldres izturība – liela – 8 balles (no 9,0)
- Ziemcietība – vidēja – 6 balles (no 9,0)
- 1000 graudu svars – liels – 8 balles (no 9,0)
- Lieliska graudu kvalitāte
- Olbaltumvielu daudzums – liels – 8 balles (no 9,0)
- Liela pretestība pret slimībām

Pretestība pret slimībām (1–9 balles)

Miltrasa	8,0 balles	Ļoti liela
Dzeltenā rūsa	8,0 balles	Ļoti liela
Brūnā rūsa	7,0 balles	Liela

OBERKULMER ROTKORN

Šķirne radīta: Delley Samen und Pflanzen AG, Šveicē

Īpaši pieprasīta šķirne, kas tiek audzēta biodinamiskās, ekoloģiskās saimniecībās visā Eiropā, kā arī ir augsti novērtēta Vācijā, Francijā, Austrijā un Šveicē.

Speltas kviešu šķirne ar ļoti augstu, lielisku ziemcietību, labām cepšanas īpašībām, īpaši piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- **Viena no senākajām un labākajām speltas šķirnēm Eiropā**
  - Augstas kvalitātes **tradicionālā senā speltas šķirne**
  - Lieliska graudu kvalitāte, **ļoti augsts cietības indekss, olbaltumvielu un līpekļu daudzums**
  - Graudu krišanas skaitlis (Hagberg), saskaņā ar Ungāru pētījumiem, sasniedz 350–450
  - 1000 graudu svars variē starp 80–105 g
  - **Tolerance – aukstuma pretestības izpētes laikā konstatēta 61 % pretestība arktiskajam aukstumam.** Aukstuma tolerance – pretestības testa rezultāti kviešiem sasniedz 40–50 %, kas rāda šķirnes piemērotību audzēšanai mūsu klimatiskajā zonā
  - Ļoti labi piemērojas dažādām audzēšanas vietām, nav prasīga pret augsni un apkārtējās vides nosacījumiem
  - **Liela jūtība pret slāpekļa pārdaudzumu,** lielā auga augstuma dēļ, sasniedz 140–150 cm, ir nosliece uz veldri, īpaši rekomendējams ekoloģiskām saimniecībām
- Vārpu vārpošanās laiks – vidējs – 4 balles (no 9,0)
  - Nobriešanas laiks – vidējs 6 balles (no 9,0)
  - Auga augstums – liels – 8 balles (no 9,0)
  - Veldres izturība – vidēja – 5 balles (no 9,0)
  - Ziemcietība – liela – 7 balles (no 9,0)
  - 1000 graudu svars – liels – 7 balles (no 9,0)
  - Olbaltumvielu daudzums – liels – 8 balles (no 9,0)
  - Līpekļa saturs – liels – 8 balles (no 9,0)

Pretestība pret slimībām (1–9 balles)

Miltrasa	4,0 balles	Vidēja
Brūnā rūsa	5,0 balles	Vidēja
Septorioze	6,0 balles	Vidēja

Speltas kvieši

Sējas norma agrīnai sējai (septembra vidus): 180–200 kg sēklas vai 200–250 dikstspējīgu graudu/m²

Sējas norma vēlinai sējai (oktobra sākums): 200–220 kg sēklas vai 250–300 dikstspējīgu graudu/m²

Sējas dziļums: 4–5 cm. Sadīgšanai graudiem ar sēnalām vajag vairāk ūdens nekā parasto kviešu (*Triticum aestivum*) sēklām

Cita svarīga informācija:

Spelta ir kuļama un sējama neizlupināta, ar sēnalām!

Vienā sēnalā ir pa diviem graudiem. Sēnalas pasargā graudu pret slimībām un kaitēkļiem.

Ilgas augšanas / ilgas veģetācijas rudens zonās nav rekomendējama agrīnā sēja, jo spelta šajos apstākļos izlaiž daudz atvašu, bet tas pavājina stiebru un to pretestību pret sēnišu slimībām.

Rekomendējams audzēt dažādu tipu augsnes, ieskaitot intensīvas apstrādes un ražīgos laukos.

Līdzīgu Speltas šķirņu īpašību salīdzinājums*

Īpašības	Speltas šķirnes		
	MV MARTON-GOLD	FRANCKENKORN	OBERKULMER ROTKORN
Nobriešanas laiks	vidējs	vidējs	vidējs
Attīstība agrīnā fāzē	ātra	ātra	ātra
Agromiskās īpašības			
Sējas laiks	20.VIII –5.X	20.VIII –5.X	20.VIII –5.X
Augu skaits/m ²	250	250	250
1000 graudu masa, g	81-103	79-95	80-105
Saplaukšana	lieliska	laba	lieliska
Augu augstums, cm	115-125	120-130	140-150
Pretestība pret slimībām (9–lieliska, 1–joti zema)			
Miltrasa (<i>Blumeria graminis</i>)	8	6	7
Dzeltenā rūsa (<i>Puccinia triticina</i>)	8	7	7
Fiziskie kvalitātes rādītāji			
Zaļo proteīnu daudzums, %	15,6-16,7	11,30-18,0	15,0-21,0
Mitrā lipekļa daudzums, %	43,8-47,8	29-45	35-50
Krišanas skaitlis (<i>Hagberg</i>)	340-400	290-360	350-450

*Centre for Agricultural Research, Hungarian Academy of Sciences, Martonvjsjr, Hungary

Parastie ziemas kvieši (*Triticum aestivum* L. emend. Fiori et Paol.)

SAILOR

Šķirne radīta: Secobra Saatzzucht GmbH, Vācijā

Reģistrēta: Vācijā, 2010. g.

Vidēja agruma ziemas kviešu šķirne, kas izceļas ar sensacionālu ražīgumu, īpaši lielu pretestību pret pasaknes un stiebra slimībām, un pavasara pelējumu un kas ir piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- Vārpu vārpošanās laiks – vidējs
- Nobriešanas laiks – vidējs/agrs
- Augu augstums – vidēji augsts (82–100 cm)
- Veldres pretestība pirms ražas novākšanas – liela (7,1 balles no 9,0)
- Ziemciētība – vidēja (5,5 balles no 9,0)
- Graudu vienādums – liels
- Graudu pretestība pret sadīgšanu vārpās – vidēja (5,0 balles no 9,0)
- 1000 graudu masa – ļoti liela
- Olbaltumvielu daudzums – vidējs/liels (6,0 balles no 9,0)
- Lipekļa daudzums – liels (7,0 balles no 9,0)
- Labas cepšanas īpašības

Pretestība pret slimībām (kad 9,0 balles – ļoti izturīga)

Īstā miltrasa	7,5 balles	Ļoti liela
Brūnā rūsa	6,7 balles	Liela
Vārpu fuzarioze	7,8 balles	Ļoti liela
Lapu septorioze	6,5 balles	Liela
Vārpu septorioze	7,2 balles	Ļoti liela
Pasaknes slimības	8,1 balles	Ļoti liela
Pavasara pelējums	8,3 balles	Ļoti liela

Sējas norma: 350–450 sēklu/m² vai 180–230 kg/ha. Vēlīnai sējai sējas normu rekomendējams palielināt par 10 %.

ALESSIO

Šķirne radīta: Probstdorfer Saatzucht, Austrijā

Reģistrēta: 2016. g.

Vidēji agra, ar olbaltumvielām bagāta ziemas kviešu šķirne, kas ir īpaši izturīga pret dzelteno rūsas un ir piemērota audzēšanai ekoloģiskās saimniecībās

- Nobriest – 4 balles
- Auga augstums – 5 balles
- Stabilitāte – 5 balles
- Miltrasas bojājumi – 3 balles (kad 9 – ļoti lieli bojājumi)
- Brūnās rūsas bojājumi – 4 balles
- Dzeltenās rūsas bojājumi – 2 balles
- Ļoti labas mīklas un cepšanas īpašības – cepšanas kvalitātes grupa 7

Sējas norma: 350–450 sēklu/m² vai 180 – 230 kg/ha.
Vēlīnai sējai sējas normu rekomendējams palielināt par 10 %.

Ziemas tritikāle (*x Triticosecale Wittm.*)

KINERIT

Šķirne radīta: SELGEN a.s., Čehija

Vidēji agra ziemas tritikāju šķirne, kas izceļas ar graudu lielumu, lielu ziemcietību, lielisku pretestību pret slimībām, augstu graudu kvalitāti

- Īpaši liels stabila ražīguma potenciāls
- Stabilitāte dažādos klimatiskajos apstākļos un dažādās augsnēs
- Lieliska tolerance pret priekšaugu kultūru sēju
- Vārpošanās – vidēja (5 balles no 9)
- Nobriešanas laiks – vidējs (5 balles no 9)
- Augu augstums – liels (127 cm) (7 balles no 9)
- Veldres izturība – laba (6 balles no 9)
- **Ziemcietība – ļoti liela (8 balles no 9)**
- **Pretestība pret graudu sadīgšanu vārpās – ļoti liela (8 balles no 9)**
- 1000 graudu svars – ļoti liels (44,1 g) (9 balles no 9)
- Olbaltumvielu daudzums – vidējs/liels (11,4 %) (6 balles no 9)
- Ciete graudos – 71,2 % sausā masā
- Augsts krišanas skaitlis – 106 s

Pretestība pret slimībām (9,0 balles – ļoti izturīga)

Lapu miltrasa	5,3 balles	Laba
Vārpu miltrasa	7,1 balles	Vidēji liela
Brūnā rūsa	8,1 balles	Ļoti liela
Vārpu fuzarioze	8,1 balles	Ļoti liela
Lapu septorioze	5,3 balles	Laba
Vārpu septorioze	7,1 balles	Vidēji liela
Pavasara pelējums	9,0 balles	Ļoti liela

Sējas norma: 350–380 sēklu/m² vai 160–180 kg/ha.

LAROSSA

Šķirne radīta: AGROSCOPE-DSP, Šveicē

Reģistrēta: Šveicē, 2015. g.

Agrīna ziemas tritikāju šķirne, kas izceļas ar labu pretestību pret dzelteno rūsu

- Graudi uzkrāj daudz cietes
- Vārpošanās – ļoti agrīna
- Augu augstums – vidējs (121,1–127,2 cm)
- Raža – 6,87–7,06 t/ha
- Stabilitāte – ļoti laba
- Veldres izturība – laba
- 1000 graudu svars – 38,8–42,0 g
- Hektolitra svars – 64,9–73,4 kg/kg/hl
- Graudu cietība – 26,3–28 NIT
- Olbaltumvielu daudzums – 12,0–13,4 %
- Olbaltumvielu raža – 0,91–1,054 t/ha
- Olbaltumvielu daudzums graudā – 5,0–5,3 mg
- Miltrasas pretestība – laba
- Brūnās rūsas pretestība – laba
- Dzeltenās rūsas pretestība – laba
- Lapu septoriozes pretestība – laba
- Vārpu septoriozes pretestība – vidēji laba
- Fuzariozes pretestība – vidēja

*2014.–2016. g. oficiālo pētījumu Šveicē dati

Sējas norma: 350–380 sēklu/m², vai 160–180 kg/ha.

Ziemas ripsi (*Brassica rapa* L. ssp. *Oleifera* / *Brassica rapa* L. var. *silvestris* (Lam.) Briggs.)

LEGATO

Šķirne radīta: Estonian Crop Research Institute, Igaunijā

Ziemas rapšu šķirne ar īpaši lielas stabilitātes ražas potenciālu, ziemcietību, veldres pretestību, lielisku pretestību pret slimībām

- Veģetācijas periods – 320–340 dienas
- Vidējā raža – 3,3 t/ha
- Ražas potenciāls – 4,8 t/ha
- Raža lielākoties ir atkarīga no pārziemošanas
- Pretestība pret ziemas apstākļiem – ļoti laba
- Stiebra garums – 155 cm
- Stiebra lapas aptver 1/3-2/3 stiebra daļas (līdz 1/3 visa auga)
- Lapu rozete un apakšējās stiebra lapas ir vidēji/bāli zaļas, pārklātas ar maziem matiņiem un vaskaini zilu augšējo slāni
- Veldres izturība – laba, un tas ļauj atlikt ražas novākšanu par dažām dienām
- Laba/ļoti laba pretestība pret slimībām un kaitēkļiem
- Sēklas ir sarkanbrūnas
- 1000 sēklu svars – 2,3–2,7 g
- Eļļainums – 48,2 %
- Olbaltumvielu daudzums sēklās – 31,4 %
- Glikozinolātu daudzums būtiski variē – 4,3–15,1 mmol/g
- Sēklās nav erukskābes
- Nav būtiskas atšķirības starp aminoskābes sastāvu rapšu sēklās no tās aminoskābes, kas ir rapšu sastāvā

Sējas norma: 5–6 kg/ ha.

Cita būtiska informācija:

Tā kā ziemas rapšu augšanas konuss ir zemāks par augsnes virsmu, augs izceļas ar lielu pretestību pret zemām temperatūrām. Ziemā augu var iznīcināt atkusnis, stāvošs ūdens un ledus. Būtiski ir izvēlēties tādu lauku, lai uz tā nebūtu stāvošs ūdens, kas ilgstoši saglabājas.

Vispiemērotākā augsne ir ar 5,5–6,0 pH, skābās augsnēs ir maza raža, kūdrainās - augs nepārziemo. Labākais sējas laiks – 10.–20. augustam. Ziemešanai vispiemērotākā 8 īsto lapiņu stadija. Optimālais sējas dziļums 2 cm. Ātra sākotnējā attīstīšanās (nostiprināšanās), var cīnīties ar nezālēm. Ražas attīstīšanās periodā, ziemas rapsim ir nepieciešams mazāk slāpekļa nekā citiem eļļas augiem. Rudenī nepieciešama (kompleksā) mēslošana un pavasarī – mēslošana ar slāpekli. Izmantojami graudaugu rotācijā augsekas augu maiņā, ātri nobriest, lieliski saskaņojams ar sējumu ražas novākšanas grafiku. Sakņu sistēma, kas iesprauca dziļi augsnes slāņos, palīdz izveidot kapilāru tīklu.

Ziemas rapsis (*Brassica napus* L. emend. Metzg.)

CORTES

Šķirne radīta: Selgen, a.s., Čehijā

Reģistrēta: 2011. g.

Izmēģināta un tiek audzēta Polijā, Somijā, Slovākijā, Ukrainā. Čehijā un Slovākijā viena no pārdotākajām šķirnēm pēdējos gados.

Vidēji agra ziemas rapšu šķirne ar lielu stabilas ražas potenciālu, ziemcietību, veldres izturību un pretestību pret slimībām

- Liela sēklu un eļļas raža
- Stiebri – īsi (138 cm)(= mazāki ražas novākšanas izdevumi), zaraini
- Zied ļoti agri un ilgi (= lieliska apputeksnēšana esot mainīgiem laikapstākļiem)
- Veldres izturība – lieliska
- Ziemcietība – ļoti liela (91 %)
- Ļoti izturīga pret slimībām
- Pretestība pret miltrasu – laba (7,1 balles)
- 1000 sēklu svars – liels (6 g)
- Eļļainums – 46,7–46,9 % – liela eļļas ieguve no hektāra
- Nav erukskābes, maz glikozinolātu
- Ir piemērota audzēšanai lielākajā daļā reģionu
- Ziedus vēlams apputeksnēt kukaiņiem

Sējas norma: 70 sēklu/m² vai 4,4–4,7 kg/ha.

UAB „Agrolitpa” darbības pamatvirzieni:

- Pupu un lopbarības graudzāļu sēklas.
- Dažādiem nolūkiem domāti daudzgadīgo lopbarības zāļu sēklu maisījumi.
- Daudzgadīgo zāļu maisījumi tehnogēno (nogāžu, ceļa malu, rekonstrukcijas zonu) zonu apzaļumošanai.
- Mauriņu zāļu sēklas un to maisījumi.
- Sertificētas labības sēklas (auzas, kailauzas, mieži, kvieši, speltas kvieši, tritikāle).
- Citu lauksaimniecības lopbarības augu sēklas:
  - kukurūza (skābbarībai, graudiem),
  - sējas griķi,
  - bietes (lopbarības, puscukurbietes),
  - sējas zirņi (pārtikai vai lopbarībai),
  - pupas,
  - viķi (sējas, rudzu),
  - sējas aunazirņi,
  - pārtikas lēcas,
  - šaurlapu lupīnas,
  - eļļas augi (eļļas rutks, baltās un brūnās sinepes, ripsis, rapsis, linsēklu lini, parastās saulespuķes, sējas kaņepes, sējas idras, sarmatainā soja, parastās ķīmenes),
  - citi augi: viengadīgais āboliņš, bišu facēlijas, sējas koriandrs, amoliņš u.c.
- TGS maisījumi, kuri ir domāti zaļajam mēslojumam un augu zaļajam mēslojumam.
- Zāle pasējai.
- Lopbarības augu sēklu pavairošana. Audzēšanas un iepirkšanas līgumu noslēgšana.
- Bioloģisko lopbarības augu sēklkopības attīstīšana.
- Konsultācijas par zālienu ierīkošanu un lietošanu, lopbarības augu sēklkopības jautājumos.
- Konvencionālās saimniecībās izaudzēto izejvielu (ķīmenes, griķi, speltas kvieši un kailauzas) iepirkšana.
- Bioloģiskajās saimniecībās izaudzēto izejvielu iepirkšana:
  - pārtikas izejvielu (aunazirņu, auzu, griķu, baltsēklu lupīnu, kviešu, rudzu, miežu, kailauzu, spelta kviešu, sojas, lēcu, zirņu) iepirkšana, sagatavošana un eksports.
  - Lopbarības bio (auzu, kviešu, tritikāles, rudzu, miežu, lupīnu, pupu, sojas, zirņu u.c.) un P₂ izejvielu iepirkšana, sagatavošana un eksports.
  - eļļas/garšvielu augu (ķīmeņu, balto un brūno sinepju, sējas koriandra, linsēklu linu un šķiedras kaņepju) bio izejvielu iepirkšana, sagatavošana un eksports.

Audzēsīm kopā

ADRESE:

Keravos g. 17, Keravos k., Velžio sen.,
LT-38131 Panevėžio r. sav.

Koordinātes: 55.675276; 24.445833

E-pasts info@agrolitpa.lt

Fakss: +370 45 500 439

Tālr. +370 45 595 601

www.agrolitpa.lt